

بسم الله الرحمن الرحيم
 سواد منكر اینه است ترا
 اندک اول در این بنوع در دار
 زبا و در دار اخوة

بسم الله الرحمن الرحيم
 بسم الله الرحمن الرحيم
 عرب بر سه قسم است اسم است و فعل است
 حرف اسم همچون رجل فعل همچون ضربا
 حرف همچون من و عن اسم بر سه قسم است
 ثلاثی و رباعی و خماسی ثلاثی حرفی
 کویند همچون زید رباعی جها حرفی کویند
 همچون جعفر خماسی پنج حرفی کویند
 همچون سفر جبل فعل بر دو قسم است
 ثلاثی و رباعی ثلاثی همچون ضرب رباعی
 همچون تخرج میزان فاعین لام
 حرف بر دو قسم است حرفی و فعلی
 زاید حرف اصلی آنست که در مقابل فاعل

کلام عربی

عین و لام بود همچون ضرب بر وزن
 فَعَلَ و حرف زاید آنکه در مقابل فاعل
 عین و لام نبود همچون اَکْرَمَ بر وزن
 أَفْعَلَ حرف اصلی در ثلاثی سد است
 فاعل عین و یک لام حرف اصلی در رباعی
 چهار است فاعل عین و دو لام حرف اصلی
 در خماسی پنج است فاعل عین و یک لام
 ثلاثی بر دو قسم است ثلاثی مجرد و ثلاثی
 مزید ثلاثی مجرد آنست که بر سه حرف
 اصلی او چیزی زیاده نبود همچون ضرب
 بر وزن فعل و ثلاثی مزید آنست که
 بر سه حرف اصلی او چیزی زیاده بود
 همچون اَکْرَمَ بر وزن أَفْعَلَ رباعی